

kus szentek átlagos életkora valamivel 40 év alatt van, az egyháziaké 60 fölött. Mintha a szentek tovább éltek volna, mint a népesség átlaga. A számadatok, úgy látszik, meghazudtolják a régi mondást, hogy akit az istenek szeretnek, fiatalon hal meg.)

Mindamellett a statisztika kérdéseket vet föl. A katolikusok nagy többsége nem pap, püspök meg apáca. Általában házasságban élnek, és az sem valószínű, hogy ebben nem élnek házasséletem. Nem jómódúak és nemesi származásúak. Ilyenformán a közönséges katolikusnak statisztikailag ugyancsak kevés az esélye, hogy elérje a hivatalosan elismert életszentséget, hacsak nem csatlakozik a Távol-Keleten egy spanyol, francia vagy olasz misszionáriushoz — főleg ha az illető jezsuita vagy franciskánus —, aki a vértanúság biztos jelöltje.

Amíg Róma ellenőrzi a szentté avatás eljárását, addig nem valószínű, hogy a szentté avatásra kiválasztottak az Egyház egészének összetételét fogják képviselni. Ami egy kis helységben életszentség hírében áll, az valószínűleg nem tesz különösebb benyomást az ügyben határozó, egyháziak vezetése alatt álló törvényszékekre. Pierre Deloos minden kutatásával csak két olyan embert talált, akiket 1634 óta a világiak spontán nyomására avattak szentté, mind a kettő francia: Germaine Cousin és Benedict-Joseph Labre. Ideje, hogy megkérdezzük: mire valók a szentek, — és azután újra tervezzük a hivatalos elismerésükre vezető eljárásokat.

Michael J. Walsh (The Month 1976. okt.)

MAGYAR NŐVÉREK A NAGYVILÁGBAN

Azelőtt az éjszakába nyúló munkámat ajánlottam fel az Úrnak, most meg azt, hogy nem tudok úgy dolgozni, mint szeretnék, — ami sokkal nehezebb. Őrülök, hogy még talpon vagyok, nem szorulok segítségre, ápolásra. A templomban és a sekrestyében sok apró, könnyű munka akad, ami kitölti a napot. És az a nyugalom, csend, Isten közelsége alkalom a magamba szállásra, arra, hogy lassan készüljek a hazatérésre. Bár tudnék minden percet jól felhasználni a lelkek megmentésére! (Ausztria)

+

Mint egy nagy (95 tagú) apátság könyvtárosa csendes munkát végzek, amelynek magyar vonatkozása csak az, hogy magyar ember végzi — a távoli hazáért is. Mennél távolabb van az ember, annál inkább érzi a rokonságot. A magyar papok és szerzetesek egy külön kategória. A mennyországban örömmel fogunk egymásra ismerni. (Németország)

+

Nem akarnám, hogy az év elmúlna, mielőtt megköszönném a már két ízben küldött könyveket. Az előbbi még ketten élvezték, a másikat sajnós csak magam élvezhetem, mert a négy magyar nővérből, akik voltunk az év (1977) elején, immár csak magam maradtam. Áthelyezték őket más házakba, sőt egy közülük a közeljövőben elmegy Svédországba új házat nyitni. Imáikba ajánlanám, mert nem könnyű körülmények közül megy el. Gondolom mégis, hogy jó jel, ha az alapítás a kereszt jelével kezdődik, mert az Úr rendesen maga viszi elöttünk a keresztet. (Belgium)

+

A világon szétszórta magyarok tápláló, lelki Atyja! Hálásan köszönöm a húsvéti ajánlékat, az Úr Jézus halált szenvedett szentséges Szíve áldja meg érte, úgyszintén mindazokat, akik apostoli munkájában segítségére vannak. Hát ahogy olvasgatom és elgondolokom, csodálkozom: Ft. Atyának van a világon a legnagyobb plébániája. Híveit, szegényeit, betegeit számon tartani és gondoskodni róluk csak a jó Isten különös kegyelmével lehetséges; ez a kegyelem a mienk is, hazátlan magyaroké. (Belgium)

+

Míg az izraeliták a völgyben harcoltak, Mózes a hegy tetején imádkozott kinyújtott karral. Amint a karja lehanyatlott, az izraeliták vesztettek. Később Áron és Hur tartotta a kezét, és egy nagy követ tettek a könyöke alá. Az izraelitáké lett a győzelem. Ezt jelképesen is lehet érteni: míg papjaink harcolnak Jézus országáért, addig mi (magyar) növérek Mózesrel együtt a hegyen imádkozunk (a növérek zárdája valóban magaslaton épült), hogy el ne vesszenek, se meg ne hátráljanak. Ha mi lanygulunk, ők vesztünk. Hiszek az ima erejében, hiszek a szentek egységében. Hiszem: ha mi hűek maradunk az imához, papjaink hűek maradnak hivatásukhoz. Adakozásunkkal csak kapunk! Ha eddig nagyon törődtem magyar papjainkkal, most kétszeresen kötve érzem magam irántuk imáimban. (Belgium)

+

Egy időben föltettem magamban, hogy ha már nem tehetek semmit külsőleg, hát legyen olyan, mint a gyökér (fa, palánta), ami a földbe rejtve él, — senki nem látja, nem gondol rá, és mégis életet adó hasznos dolog. Ez a gondolat sokszor segít, ha valami ellentétes dolog történik, nem találok megértésre, vagy pedig ha „fekete felhők” vonulnak fejemen és eszemen keresztül. Akkor mondogatom: „a gyökér nem türelmetlen, nem szomorú, nem zúgolódó stb.”, és a vihar lecsendesedik lassacskán, a helyzet megenyhül. Arra gondolok, hogy ha már mindent elhagytam és kijutottam ide, Valakinek csak volt terve velem. Másképp nem osztotta volna meg éveimet egyenlően egészség és betegség között, 17 évet töltve egészséges állapotban a közösségben, 26 évet pedig félig-meddig betegen és gyengélkedve, — nem tudom, emberileg nézve melyik hasznosabb! Amennyire csak türelmetlen és élénk természetemtől telik, próbálok küzdeni önmagam ellen: csend és erős, türelmes, nyugodt, megfontolt szándékok . . .

Tavaly, 1976-ban Lourdes-ban voltam a „rózsa-zarándoklattal”. Akkor sem felejtkeztem el a papokról, bízva, hogy jó Szűzanyánk sem fogja elfelejteni az ő fogadott gyermekeit, hiszen Szent Fia munkáját folytatják a földön köztünk. Emberi erőmhöz képest kitartó akarok lenni az Egyház szolgálatában, — hiszen Krisztus Egyházának leánya vagyok és akarok maradni halálomig. (Franciaország)

+

Izeli (Eizeli) egyik legrégebbi délafrikai domonkos kolostorunk. Ide helyeztek most át. Még 1900 előtt alapították a környéken lakó feketék számára. Dombon van, már messziről lehet látni. Az épületek kőből vannak, errefelé sok a kő. Hatalmas farm veszi körül, de ezt a kolostor újabbán bérbé adta, csak egy kis darab földet tartott meg. A környék lakói német eredetű fehér farmerek, sok néger telepes és sok félvér is. A közelben van egy másik zárdá, a Szent Terézia-kolostor. Január óta ez az új noviciátus a néger jelölteknek. Hétfőtől péntekig mindennap lesétálok a dombról (7 perces út) ebbe a kolostorba, és ott maradok délután 4-ig. Tanítók 3 kandidátust, akiket a 8. osztályra készítek elő és 3 postulánst, akik a nyáron beöltöznek. Itt van Agnetta nővér is, egy néger, aki egyszer tanítványom volt. Most kész tanítónő, és én hetenként kétszer angolra tanítom. Minden csütörtökön autón Woodlandba visz Sr. Beatrix, a noviciamesternő (svájci), ott egész nap tanítók négy néger nővért és a hitoktató néger fele-

ségét. Közben ő a tartományfőnöknővel, a német Sr. Regulával bevásárolni megy. Az autót 20 percig tart, és a vidék igen szép. Német farmerek kezdtek itt a gazdálkodást, ezért kicsi falvakat Berlinnek, Hannovernek stb. hívnak. — Esténként készülök az óráimra. Minden megváltozott, és én már sokat felejtettem. Húsvétkor és nyáron nincs szünidőm. Novemberben vizsgáznak írásban a tanítványaim. Tanítók angolt, délafrikai nyelvet (a hollandhoz hasonlít), számtant, biológiát, történelmet és földrajtot. — Izeltől kb. 15 percra van az első öregotthonunk és kórházunk temetővel. Az otthonban mindennap szentségimádás van a kitett Oltáriszentség előtt. Csaknem 50 öreg, gyenge nővér lakik itt. Egyik röviddel ezelőtt volt 99 éves. King-Williams-Town az anyaházunk. Sajnos az iskolát az év végén tanerőhiány miatt be kell zárni. — A szombatjaim mindig szabadok, ilyenkor festegetek. (Dél-Afrika)

+

Kedves tudomására hozom, hogy a szép összeget megkaptam, és igen fog használni, mivel fölfedeztem 3 szegény magyar családot. Vasárnaponként megyünk a kórházakba áldoztatni. Ott találkoztam egy öreg magyar nővel, aki Romániából költözött ide. 12 évvel ezelőtt a fia áthívta. De az meghalt, a felesége nem értett a nagymamával egyet, elküldték: menjen vissza. Valahol az útfélen találta meg a rendőrség. Bevitték a kórházba. Ott fekszik, nincs hová mennie. Iratai sincsenek, elvesztette.

Tetszik látni, ebben a szép nagy Brazíliában mennyi a nyomorúság. Másfelől meg a gazdagság. A szegényt mindenütt lenézik. Hiányzik az igazság, a hit, a testvéri szeretet. Itt még elég jámbor a nép, vasárnapokon a templomok tele vannak, pedig van 3—4 szentmise.

Mi 16-an vagyunk apácák. Van több mint 1200 növendékünk, de sajnos a tanárok fizetése elviszi a bevételt. Van 58 tanár, 6 iskolaszolga és 16 takarítólánny. Én többnyire portás vagyok. Reggel-délben és délután átveszem a gyermekeket a kis buszból, és beszállásnál megint jelen vagyok. Ez néha elég gondot okoz, mert a gyerekek iskola után inkább játszani szeretnek, mint hazamenni. Igen sok elemistánk van, több mint 600, több mint 400 gimnazista és képzős, este pedig felnőttiskola. A hőség nagyon fárasztja az embert, mindennap 30—32 fokos. Sajnos nincs hivatásunk, csak 2 novickának és 3 jelölt van. Három nővérünk kinn lakik a városban, és a szegényekkel foglalkozik. (Ribeirão Preto, Brazília)

+

Bernadette nővér (Mirpurkhas, Pakisztán) elismerő igazolványt kapott az ottani Rotary Club kormányzójától. Itt közöljük az ünnepségen elhangzott beszédét:

Kedves kötelességet kell most teljesítenem. Olyasvalakit kívánok megtisztelni, aki több mint 40 évig szolgált Pakisztánban az emberiség egységesítésének a maga csendes, utánozhatatlan módján, semmi viszonzást nem keresett érte, és senki sem énekelte meg érdemeit, pedig erre ugyancsak rászolgált.

Sr. Bernadette Dömmel Magyarországon született. Nagyon fiatalon jutott az Egyesült Államokba, miután néhány évig Nagybritanniában élt. A próbaidő után Rawalpindiben kötött ki 1937-ben.

Azt sem tudja, hány ezer beteggel találkozott, hányat segített, bátorított vagy szolgált bármilyen módon több mint 40 éves működése alatt a rawalpindi Szentcsalád kórházban. Akár szegények, akár az elnök vagy a miniszterelnök gyermekei, parasztok vagy gazdag birtokosok, punjabok vagy pathanok, kolik vagy sindhik, muzlimok, hinduk, síkhek vagy keresztények, Sr. Bernadette mindnyájukat ugyanazzal az egyszerűséggel és figyelemmel üdvözli, és a szeretet közös nyelvén érintkezik velük. Hiszen akik itt jelentkeznek, azokat az orvosi gondra való közös rászorulás kiegyenlítő tényezője hozta el, amely áttöri a társadalmi helyzet, szín, kaszt vagy hitvallás minden korlátját. Sr. Bernadette különleges szeretettel fordul a szegények felé, akik szegénységük, tudatlanságuk és betegségeik miatt mindig többet szenvednek.

A megosztás (vagyis Pakisztán önállósulása) idején Sr. Bernadette, immár tíz éves ápolói tapasztalattal a háta mögött, önként kisegített az Indiából érkező menekültek

nagy táboraiiban, Wah, Manshera és Kala helységben. A kórházi szolgálat után társaiival naponta fölkereste a táborokat, és nemcsak ételmet, ruhát és orvosságot vitt magával, hanem megtoldotta ezeket a szeretet, törődés, reménység adományaival, és azzal a huncut örömmel, amely sajátja lelkületének, és eleven legendává tette Rawal-oidiben.

Amikor Punjabban az 1955-ös árvíz a vidék nagyrészét elpusztította, ezeket téve hajléktalanná és elvágva a falvakat a világtól, Sr. Bernadette egyik tagja volt a csapatnak, amely jeppel, teveháton és végül gyalog nekiindult, segítséget és orvosságot vize a Kushab körüli érintett területre, kb. 150 mérföldnyire Rawalpinditól, ahol több mint 50 000 embert ért a csapás. Ő jutott el elsőnek néhány elszigetelt faluba 10 nap-pal az árvíz kitörése után.

Kórházi munkája inkább a mindennapos gondozás állandó, egyszerű, önzetlen feladata volt és ma is az, nem annyira az árvíz és éhség idején nyújtott segítség látványos fajtája.

Felhasználja barátainak az egész világra kiterjedő hálózatát („magyar” a jelszó), hogy segítse ügyeiben. Gyűjti az orvosságot, orvosi könyveket, ócska ruhát, üres dobozokat, szinte mindent, amit csak el lehet képzelni, és mindent jól értékesít. Takarók, játékok, bébifőkötők lesznek a kidobott dolgokból, mind azért, hogy örömet okozzanak egy senyedő gyerekek, vagy kielégítsék egy szegény beteg szükségleteit.

A nővér vállalta, hogy hatvan éves fejjel új útra térjen, és ma a mirpurkhasi Szent Teréz-kórházban látja el mint patikus a rendelést. Orvosságot, szeretetet és szolgálatot oszt, példája annak az egyszerűségnek, amely ma ugyancsak ritka erény a modern élet bonyodalmai között, és az állandóságnak a gyorsan változó világgal szemben. Erejét egyszerű hitéből meríti, és jutalma az, ha betegeit egészségesen és boldogan látja viszont.

PAPI JUBILEUMOK

Acélmise

Fetzer József c. apát, ny. szarvasi esperesplébános jún. 28-án Szarvason. A 95 éves jubiláns ma is jó egészségnek örvend, és segít a pasztorációban. Kézvezetője Regős András szarvasi apátplébános, szónoka pedig volt növendéke, Dr. Dankó László, a szegedi szeminárium rektora volt. A kerület papsága a jubilánssal koncelebrált a zsúfolt templomban.

Gyémántmisék

Aczél István Róbert minorita máj. 10-én az egeri volt minorita templomban, amelynek 1950 óta plébánosa. 90 évével az egyházmegye legöregebb aktív lelkipásztora. Kézvezetője és szónoka Kádár László egeri érsek volt.

Székely László c. apát, gasztonyi plébános, a neves papköltő jún. 16-án a pesti Jézus Szíve templomban. Nyíri Tamás professzor tartotta a szentbeszédet.

P. Réthy Apollinár OFM jún. 21-én Csiksomlyón. Az ősi kegyhelyen mintegy 40 paptestvér jött össze. Mise után a stallumban fogadta a jubiláns a köszön-téseket. A beteg tartományfőnök levélben üdvözölte. Eddig Abrud plébánosa volt, most mint nyugdíjas a körösbányai rendházba vonul vissza.

Grineusz György kanonok a szombathelyi egyházmegyében.